

[Statsministeren.]

jeg i det hele henviser til de til lovforslaget knyttede bemærkninger. Som det vil ses af disse, er det tanken, at Den kgl. grønlandske Handels virksomhed for fremtiden skal drives på samme måde som et egentligt handelsselskab, hvoraf bl. a. følger, at udhandlingspriserne i Vestgrønland — bortset fra Thuledistriktet — skal fastsættes på grundlag af de samlede omkostninger ved at indkøbe, transportere og udhandle varerne. For Thuledistriktet samt for Østgrønlands vedkommende, hvor udviklingen ikke endnu er så langt fremskreden som i Vestgrønland, og hvor erhvervsmulighederne også er langt ringere end i Vestgrønland, vil det derimod være nødvendigt at bibeholde den nuværende ordning, hvorefter udhandlings- og indhandlingspriserne reguleres af det offentlige. En modsat ordning ville uden tvivl medføre en væsentlig sænkning af levestandarden.

Den kgl. grønlandske Handels opgaver bliver efter lovforslaget for det første at sikre, at der i Grønland til stadighed findes tilstrækkelige forsyninger af forbrugsvarer og erhvervsredskaber. Dernæst påhviler det handelen at aftage, forarbejde og eksportere grønlandske produkter. Lovforslaget forudsætter, at begge de nævnte opgaver kan løses i forbindelse med private erhvervsdrivende. Udviklingen vil dog sikkert vise, at det private erhvervsliv først og i størst omfang vil sætte ind på produktionens område, således at det uden tvivl bliver på dette område, at Den kgl. grønlandske Handel først vil kunne indskrænke sin virksomhed.

Jeg skal endvidere knytte nogle bemærkninger til *forslag til lov om udøvelse af erhverv i Grønland*.

Såfremt det lige nævnte forslag til lov om Den kgl. grønlandske Handel vedtages og statens nuværende handelsmonopol således bliver ophævet, vil det være nødvendigt at foretage ændring af den gældende lov om fangst, fiskeri og jagt m. v. i grønlandske farvande, idet denne lov bl. a. opretholder det i anordning af 18. marts 1776 fastsatte besejlingsforbud.

Som det nærmere er påvist i Grønlandskommissionens betænkning, må udgangspunktet for overvejelserne om formen for private danske erhvervsdrivendes deltagelse i Grønlands økonomiske liv være, at der ikke kan gives de private fuldstændig frie hænder til at investere og foretage økonomiske dispositioner i Grønland. Full økonomisk frihed råder heller ikke i det egentlige Danmark, men i Grønland må den økono-

miske lovgivning i overskuelig fremtid pålægge de erhvervsdrivende større begrænsninger i deres økonomiske dispositioner end de begrænsninger, der for tiden gælder her i landet. Sådanne begrænsninger må i første række gå ud på at sikre, at grønlænderne ikke underkastes monopolistisk udnyttelse, og at den private danske virksomhed ikke bliver til hindring for, at den grønlandske befolkning selv efterhånden kan komme til at tage del i produktionen og dens afsætning. Endvidere må der findes en sådan form for de privates deltagelse i Grønlands økonomiske liv, at det som hidtil er muligt at afbøde konjunktursvingningernes indflydelse på grønlændernes økonomi. Jeg skal senere sige et par ord om dette sidste spørgsmål.

De nødvendige ændringer i loven om fangst, fiskeri og jagt i grønlandske farvande m. v. og vilkårene for private erhvervsdrivendes deltagelse i Grønlands økonomiske liv har man ment at burde samle i forslaget til lov om udøvelse af erhverv i Grønland, i hvilket lovforslag der endvidere er optaget en række bestemmelser, der fastsætter nærmere betingelser for udøvelse af næringsvirksomhed — detailhandel, håndværk og lignende — i Grønland.

Idet jeg med hensyn til lovforslagets indhold skal henviser til de til lovforslaget knyttede bemærkninger, skal jeg nævne nogle af de vigtigste bestemmelser i lovforslaget.

I § 10 er det foreslået, at retten til at oprette og drive eksportvirksomhed i Grønland — ved eksportvirksomhed skal ifølge forslaget forstås enhver virksomhed, der på grønlandsk land- eller søterritorium med salg udenfor Grønland for øje udnytter eller oparbejder råprodukter, der hidrører fra det grønlandske land- eller søterritorium, eller som indføres dertil — skal være forbeholdt danske statsborgere, der løser næringsbrev efter de herom foreslåede bestemmelser. Endvidere kan kun danske, herunder grønlandske og færøske aktieselskaber og andelsselskaber, der har fået særlig tilladelse dertil, drive eksportvirksomhed i Grønland. Eksportvirksomheden skal altså ikke længere være forbeholdt staten. Der er med de i lovforslaget indeholdte begrænsninger, som alle kun har hensynet til den grønlandske befolkning for øje, fri adgang for privat dansk initiativ og kapital til at udøve erhverv i Grønland.

Målet for den hidtidige danske virksomhed i Grønland har været at understøtte en jævnt fremadskridende kulturel og økonomisk udvikling i den grønlandske befolk-